

MI MLADI BORCI

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 30 DIN, PODPORA VEČ KOT 30 DIN. POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO III.

LJUBLJANA, PETEK, 5. MAJA 1939.

ŠTEV. 34.

DVAJSET LET KOMINTERNE

20 LET UPOROV, NASILIJ, POŽIGOV, MORIJ IN KLANJ

V začetku marca je letos III. ali komunistična internacionala ali krajše Kominterni brez hrupa praznovala 20. obletnico ustanovitve.

Lenin, njen ustanovitelj, je prav do smrti verjel, da je svetovna revolucija pred durmi. In pravi komunist je še danes prepričan, da bo s svojimi žrtvami pomagal gibanju do zmage na vsem svetu.

1919

Komaj je bil končan ustanovni kongres Kominterne (2. do 6. marca 1919.), je že izbruhnila prva revolucija zunaj Rusije — na Madžarskem. Bela Kun se je 21. marca polastil oblasti in vladal v krvi in nasilju do 1. avgusta 1919.

14. aprila istega leta se je začel upor na Bavarskem. Šestnajst dni je trajal boj, dokler upor ni bil zadušjen v krvi.

Tudi na Slovaškem in v Italiji so v več krajih ustanovili krajevno komunistično vlado.

1920

31. aprila vstaja v perzijskem mestu Gilan.

1923

Od 12. do 27. sept. krvava revolucija v Bolgariji.

Oktobra se upro komunisti pod vodstvom znanega Thälmanna v Hamburgu.

Novembra stavka in upor v Krakovu na Poljskem.

1924

149 estonskih komunistov obsojenih na smrt zaradi zločinov.

1925

Marokanci se upro Špancem in Francozom. Kominterni pomaga upornikom.

Kitajska se zviha v krčih zaradi neprestanih uporov in roparskih napadov. Milijsi Kitajcev so padli v državljanski vojski, dokler ni Čankajšek zdrobil komuniste.

1926

Upor na Javi in Sumatri.

1927

Splošna stavka in oborožena vstaja v Avstriji.

V Ameriki obsodijo Saecca in Vanzettija; zato organizirajo komunisti demonstracije in maščevalne pohode po vsem svetu.

1929

Poulični boji v Nemčiji.

5. avgusta se upro delavci v Rumuniji in beduini v Arabiji.

1930

30. jan. »gladovni« pohod komunistov v Hamburgu, potem boji na barikadah po vsem mestu.

Upor v Indokinii.

V tem letu so v Rusiji z ognjem in mečem in pregnanstvom »likvidirali« t. j. odvzeli zemljo ruskim kmetom — kulakom.

Vstaje v Indiji (Pešavar), Podkarpatski Rusiji in Španiji.

1931

14. aprila propade španska monarhija. Čez en mesec so začeli požigati cerkve po vsej Španiji. Od tedaj v Španiji kri ni več nehala teči.

1933

Hudi boji v Nemčiji, dokler ne dobi naci-zem oblasti v roke.

15. in 16. jan. barikade v Rumuniji: v Bukarešti, Cluju in Jassyju.

30. marca velika stavka in poboji v Lodzu na Poljskem.

1934

Veliki upor komunistov in socialistov v Avstriji od 9. do 17. februarja.

Septembra upor v Asturiji, ki se je z umori in požigi začel in bil tudi v krvi zadušjen.

1935

Krvava revolucija v Braziliji, v mestih Natal, Macahyba, Olinda in Rio de Janeiro.

1936

To leto je bilo usodno za Španijo. Po zmagoslavju ljudske fronte v februarju so se začeli požigi in nasilja po vsej državi, dokler ni v juliju izbruhnila strašna državljanska vojska, ki je trajala poltretje leto.

USPEHI

Našteti upori in prevrati še daleč niso vsi, ki jih je Kominterneta neposredno ali posredno povzročila.

V začetku so bili bolj številni, v zadnjih letih pa bolj redki, ali toliko bolj krvavi.

V mnogih deželah se je moral komunizem skriti v katakombe.

DRŽAVE PROTI KOMUNIZMU

Danes je prepovedan v teh državah: v Finski, Estonski, Latviji, Litvi, Poljski, Nemčiji, Ogrski, Rumuniji, Jugoslaviji, Grčiji, Turčiji, Italiji, v mnogih kantonih v Švici, na Portugalskem in Španskem, v Palestini, Egiptu, Indiji,

Indoneziji, Braziliji, Venezueli, San Salvadorju, Perúju, Guatemali, Costa Rici, v francoskem delu Kanade, na Filipinih in na Japonskem.

**SAD KOMINTERNE:
NAD 20.000.000 MRILIČEV!
ZAKAJ?**

V vseh teh državah je kri zastoj tekla. Komunisti so se morali umakniti z bojišč. Koliko ljudi je padlo v vseh teh bojih, ni mogoče ugotoviti natančno.

Mislijo, da jih je samo v Španiji padlo nad dva milijona in ravno toliko na Kitajskem. A koliko je bilo žrtev v vseh drugih državah? Če pa k tem žrtvam prištejemo še ljudi, ki so padli v ruski državljanski vojski, pod rdečim nasiljem, ki jih je pobrala lakota v letih 1919.—1923. in potem spet, vidimo:

Poglavitni uspeh Kominterne v dvajsetih letih je — več deset milijonov nedolžnih človeških življenj.

Delaj metodično

Gotovo je že vsak zapazil bodisi pri sebi bodisi pri tovariših, da velikokrat kljub prizadevanju in naporu pri delu kar ni pravih uspehov.

VZROK NEUSPEHOV

Če se je potem kdo spraševal po vzroku, je brez dvoma pri večini moral ugotoviti pomanjkanje metode. Še vedno namreč velja tisto staro pravilo: serva ordinem et ordo servabit te. Vsako zanemarjanje reda in prave metode se ti bo maščevalo z neuspehom.

Zato se od danes naprej zvesto drži naslednjih preiskušanih nasvetov:

NE ODLAŠAJ NA JUTRI, KAR MOREŠ STORITI DANES!

Kadarkoli imaš kako opravilo, ne odlagaj ga, temveč ga opravi takoj, ko se ti ponudi prva prilika, ker je morda zadnja.

VZEMI SI DOVOLJ ČASA ZA VSAKO STVAR

VSAKO STVAR OPRAVI OB SVOJEM ČASU!

Ta zlati nauk zlasti v današnjih dneh nervoznosti in mrzlične naglice premalo upoštevajo, na veliko lastno škodo seveda!

Zato pogledajmo, kaj je glede tega pisal kardinal Mercier svojim duhovnikom:

KORIST METODIČNEGA DELA

»Metodično delo človeka nikoli ne izžrpa in le malokdaj utru-

ja. Saj nam celo daje energijo.

Ali ne vidite, da se vsi borci in športniki z vajo izveščajo?

Raznovrstne bolezni izvirajo iz razburjanja. Mirna delavnost, prepuščena očetovskemu vodstvu božje previdnosti pa se razvija brez motenj.

Dobri Bog je razdelil vaše delo na dneve, tedne in leta, ki nam jih je namenil. Od vas zahteva samo eno: Zvesto izpolnite nalogo, ki vam jo tisti trenutek nalaga božja previdnost.

Izrecno vam je povedal: »Vsakemu dnevu je dovolj njegova teža.«

**SV. FRANČIŠEK SALEŠKI
PROTI NERVOZNI NAGLICI**

Istega načela se je dosledno držal sv. Frančišek Saleški in ga

prav toplo priporočal tudi drugim. Na noben način ni mogel odobravati pretirane hitrosti pri delu, kar je začetek mnogih neprevidnosti, raztresenosti in pomanjkljivosti. V nekem pismu je takole pisal:

»Prav nič nočem hiteti ali se vznemirjati radi tega. Danes bom polagoma naredil toliko, kolikor bom mogel. Ponoči bom napisal toliko odgovorov, kolikor bom mogel. Prav tako bom storil jutri in vse dotlej, dokler ne bo vse izvršeno brez naglice.«

PIJ XI.

In če je pokojni papež Pij XI. toliko naredil v svojem življenju, da ga občuduje ves svet, se mora v veliki meri zahvaliti pravi metodi pri delu: vedno si je namreč vzel za vsako stvar toliko časa, da jo je lahko opravil mirno, premišljeno in natančno. Ko je tako končal eno, se je na isti način lotil drugega.

V kratkem izide

DR. A. ODAR

CERKUVNE DOLOČBE O TISKU

ZVEZEK DRUGI

DANAŠNJA ZAKONODAJA

N. P. XIX.

Cena 2.-, 10.-, 14.- din

Slučaj je bog norcev.

Pruski kralj Friderik I.

Talent in pridnost

Veliko število najodličnejših učenjakov prej pripisuje svoje uspehe v leposlovju, znanosti in umetnosti svoji vztrajni pridnosti kot pa talentu.

Živahno trdijo ti možje: Delu se vse posreči.

Brez napora pa sploh ni misliti na kakšno odlično delo.

Dokaz za to trditev so možje kot Evripides, Demostenes, Cicero, Virgil, Horac, Plinij, Hieronim, Bossuet, Fénelon, kardinal Newman, Dante, Milton, Addison, Gray, Moore, Byron, Tennyson. So pa še drugi zgledi.

DICKENS

Dickens običajno velja za pisatelja, ki mu je šlo vse gladko izpod rok. On sam pa zagotavlja, da so ga njegova dela veljala neskončno veliko truda.

»Edini dar, ki človeka spodbuja, ki se nanj moremo zanesti, ker nikoli ne odpove, ki zagotovi plačilo, ker vodi do cilja, potreben pri študiju in pri vsakem delu: to je koncentracija. Čisto resnico govorim, ko trdim, da bi mi iznajdljivost in živa domišljija ne bili nikdar tako služili, kot sta mi, če bi se ne bil vadil v koncentraciji. To sem delal ponižno in potrpežljivo dan za dnem. Zbran biti, to mi je bilo včasih tako enolično vsakdanje, tako mučno in trpko.«

POL LETA PRIPRAVE — ZA ENO RECITACIJO!

Nekoč (l. 1865.) sem v Baltimore poslušal Dickensovo predavanje. Mislil sem, da nam enostavno bere izbrane dele svojih spisov, ne da bi se bil na to količkaj pripravil. Kasneje sem zvedel, da so ga ob podobni priložnosti nekoč prosili, naj jim bere še ta ali oni odstavek iz kakšnega novega dela. Toda on se je opravičil, češ da ni imel časa, pripraviti se na to. Držal se je namreč načela: Vsak odstavek treba skozi šest mesecev vsak dan enkrat prebrati, preden ga prebere javno.

METODI ZGODOVINARJA GIBBONA

Skepticizem zgodovinarja Gibbona sicer pomilujemo, toda strmeti moramo nad njegovo neodjenljivo pridnostjo, nad njegovim obsežnim znanjem ter umerjenim veličastvom njegovih stavkov. Da bi izgledil svoj latinski slog, se

je lotil utrudljive učinkovite metode: Ciceronova pisma je prevajal v francoščino, nato pa francoski prevod spet nazaj v latinščino. Potem je pa svojo latinščino primerjal s Ciceronovim originalom.

Isto metodo je rabil, da bi postal mojster francoskega jezika. Prevajal je dela zgodovinarja Vertota na latinski jezik in iz latinskega nazaj v francoščino.

Da bi si izpolnil znanje latinščine, je trikrat pazljivo prebral

Terenca, Virgila, Horaca, Tacita in druge pisatelje. Če je pri tem našel težko mesto, ni šel dalje, marveč se je ustavil in pretehtal vse možnosti pravega smisla.

Oktober 1. 1764. je sklenil napisati delo »Zgodovina propada in konca rimskega imperija« in na koncu knjige pravi: »V noči 27. junija 1787. sem napisal poslednjo vrstico zadnje strani.« Iz tega vidimo, da je od tedaj, ko mu je prišlo na misel, da bi to delo napisal, pa do časa, ko je delo dovršil, minilo 23 let.

In svoje »Spomine« je devetkrat prepisal, preden so mu bili všeč!

Pomenljive številke

Pij XI. je dejal, da imajo tudi številke svojo poezijo. Ali številke imajo tudi to lastnost, da nam resnično pokažejo bolj otipljivo. Poglejmo jih nekaj!

Danes je še nad 50%, t. j. nad eno milijardo ljudi poganov. Njih število zraste letno za 16 milijonov, število katoličanov pa za 4 milijone.

TEMPO SPREOBRAČANJA

Pogani v Kini se letno pomnože za 820.000, katoličani za 80.000. Cerkev bi potrebovala najmanj 3000 let, da bi izvršila svojo nalogo, če bi razmerje med prirastkoma ostalo isto.

V škofiji Tokio, kjer prebiva 16 milijonov ljudi, je 16.000 katoličanov, torej ena tisočinka. Letno stopi v Cerkev približno 250 odraslih. Trajalo bi na ta način torej 60.000(!) let, preden bi se vsi spreobrnil.

PREMALO MISIJONARJEV

Dnevno umira 80.000 ljudi in neverniki brez Kristusa, brez krsta. Kakšna bo njihova usoda, ko niso imeli prilike spoznati Kristusa in njegovega nauka?

Na misijonskem polju deluje 16.000 misijonarjev duhovnikov. A ker dušno pastirstvo med tistimi, ki so že postali katoliki, zaposljuje toliko misijonarjev, jih ostane za pravo misijonsko delo komaj 1600. Tako pride na enega samega misijonarja 800.000 poganov.

Med Slovenci v Jugoslaviji in izven nje deluje 1600 duhovnikov, torej toliko kot jih deluje med vsemi neverniki.

DELO ZA MISIJONE: BISTVENA DOLŽNOST KATOLIČANA

To je tiha, a pretresljiva tragika števil, ki vsakega dobrega katoličana navdaja z grozo in ga obenem opozarja na njegovo bistveno dolžnost do katoliških misijonov.

Kristus je bil namreč poslan vsemu človeštvu. Cerkev ima nalogo, nadaljevati njegovo poslanstvo. Torej je v bistvu misijonska in bi zatajila Kristusa, ako bi se odtegnila tej nalogi.

Pri tem delu pa je sleherni vernik dolžan Cerkev podpirati.

IZKAŽIMO SE HVALEŽNE ZA DAR VERE!

Katoliška vera je tak neprecenljiv dar, da se moremo Bogu samo s tem dostojno zahvaliti, da ga posredujemo onim, ki so ga izgubili ali pa ga še sploh nimajo. Zato hočemo dosledno izpolniti voljo Pija XI., ki je KA naročil, da mora gojiti in širiti misijonsko misel.

MOLIMO IN ZAUPAJMO!

Pred vsem pa veliko molimo, da bi Bog budil dovolj misijonskih poklicev in poganom omehčal zakrknjena srca!

Molimo pa tako goreče in s takim zaupanjem v božje usmiljenje, kot ga je imel Pij XI., ko je 20. 9. 1925. vzkliknil 200 mladim članom KA: »Naj se Kristus posluži v tem trenutku mojih besed, da vzbudi nekaj misijonskih poklicev med onimi, ki me poslušajo in še niso nikdar mislili na daljni apostolat.« In res je eden teh fantov postal misijonar.

Tom Playfair

Končno pa me je krčevito zagrabil za vrat in jaz sem padel. Z levo roko me je tiščal k tlom, v desni pa je držal nož. Zapri sem oči in molil kesanje. Nenaadoma pa je postal pritisk njegovih prstov rahlejši, pogledal sem ter videl, da se je Hartnett premislil.

»Fant,« je dejal z groznim glasom, »poklekni!«

Nato se je, ne da bi me izpustil, sklonil k meni.

»Jaz te poznam, vem, kje si doma. Kamor koli boš šel, te bom vedel poiskati. Prišedi mi, da nikoli ne boš govoril o tem, kar si videl.«

Nato sem moral izgovoriti strašno prisego, Hartnett sam pa je prisegel, da me bo na grozovit način ubil, če bom povedal le eno besedo.

Tu pa je James prenehal. Tresel se je po vsem telesu.

Tom je vtaknil roke v žep, se ustavil ter se razkoračil. To je delal le takrat, ko je bil začuden.

»Moj Bog, ta Hartnett je pa res zločinec! Toda zakaj se torej vedno bojiš?«

»Ne vem, toda bojim se. Bolj me je strah prisega kakor Hartnetta. Včasih se vprašujem, ali se nisem s to prisego zelo pregrešil? Kaj misliš ti?«

»Tega še nisem bral v katekizmu, bom vprašal. No, kaj pa ti je zopet?«

Medtem ko je Tom govoril, se je Jimmy znova zgrozil.

»Ah. Tom, jaz sem prelomil prisego, vse sem povedal.«

Tom se je zdrznil; še bolj se je razkoračil.

»Bodi pameten!« pravi čez nekaj časa. »Saj nisi imel namena prelomiti prisega.«

»Gotovo ne.«

»Torej nimaš greha, kajti smrtni greh stori tisti, kdor radovoljno prelomi božjo zapoved. Tako pravi katekizem. Če bi bil jaz na tvojem mestu, sploh ne bi prisegel; rajši bi umrl.«

»Ali ti misliš, da sem dolžan prisego držati?«

»Ne vem; če hočeš, bom vprašal patra rektorja, tako da ne bo mogel vedeti, ali je odgovor zate.«

Še isti večer je Tom poučil prijatelja, da izsiljena prisega ne veže.

»Kaj naj tedaj naredim? Ali naj ga naznanim policiji?«

»Premislila bova. Pojdiva igrat žogo.«

SEDMO POGLAVJE

TEMNI OBLAKI

Tom je v šoli naglo napredoval. Nič ga ni tako nagibalo k dobremu, kakor dobra družba. Med učenci nižjega oddelka se je zlasti družil s štiri: s Quipom, Ruthersom, Whiteom in Aldineom.

Harry Quip je bil zelo navihani, pa vendar dober fant. Nihče ni ljubil smeja in šal bolj kakor on, toda do prave meje. Bil je dobrodušen značaj, in človek bi mislil, da ga bo z lahkoto vodil sem ali tja. In res, v nevažnih stvareh se je dal »vleči«. Toda ko je šlo za to, kaj se sme in kaj je prepovedano, je bil trden kakor skala.

En zgleđ nam bo ponazoril njegov značaj.

Med počitnicami je bil v družbi z nekaterimi sosednimi dečki, ki so bili vzgojeni po drugih načelih, kakor se vzgaja v zavodu Svete Marije. Eden izmed njih je začel pripovedovati opolzko zgodbo, ki jo je napovedal kot zelo duhovito.

Harry se je hitro zavedel.

»Tovariš, zame je ta zgodba preduhovita. Jaz grem.«

Na njegovo veliko veselje so se mu pridružili še trije dečki in z njim odšli. Pripovedovalca je postalo sram in je s svojo zgodbo prenehal.

Willie Ruthers in Joe White sta bila pridna dečka, dve luni, ki sta odsevali lepoto svojih sonc, Toma in Harryja.

Vse drugačen pa je bil James Aldine. V oddelku mu niso drugače rekli kakor svetnik. Toda ko je prišel čas igranja, je ta svetnik igral z vso dušo. Šalil se je, smejal in še druge zabaval. Njegov strah se je pod Tomovim vplivom pomiril. Bil je ljubezniv in miren deček, toda njegova ljubeznivost in mirnost ni bila prostaška. Imel je zelo velik vpliv na Toma in Harryja, ki sta se neopazno navzemala njegovih lepih lastnosti. Vsi trije so skupaj vršili majhne pobožnosti, ki jih večina gojencev sicer ni cenila, ki so pa spreminjale način življenja tistemu, kdor jih je vršil resno.

Tom je zmeraj govoril o svojem prijatelju z velikim občudovanjem.

»Harry,« je rekel nekega dne, »jaz mislim, da ima Aldine več pobožnosti v mezinco kakor pa midva oba skupaj v svoji glavi in v naši knjižici. Ali si videl v nedeljo, pri obhajilu? Tak je bil kot... kot... Bil je kakor svetnik na sliki, jaz sem mislil, da ga bo vsak čas obdal svetniški sijaj. Bal sem se, da mu bodo pognale peruti in da bo odletel v nebesa, naju pa pustil sama na zemlji.«

(Dalje prih.)

PIJ XII. — NAVDUŠEN BRALEC BOSSUETA

V Franciji se še vsi dobro spominjajo veličastnega govora, ki ga je imel Pij XII. kot kardinal in legat papeža Pija XI. v pariški Notre Dame, ko je obiskal Francijo.

Zvečer po govoru je priredil njemu na čast zunanji minister časten sprejem. Pri tej priliki je Léon Bérard kardinalu Pacelliju napravil poklon, da on nadaljuje tradicijo velikih francoskih govornikov. Kardinal Pacelli je na to skromno odgovoril: »To je preveč časti zame. Jaz sem samo skromen bralec Bossueta.«

Sicer pa je Pij XII. pisal leta 1935. v nekem pismu:

»Že od početka moje duhovniške službe je »orel iz Meauxa« moje veselje. V njegovi, od cerkvenih očetov navdahnjenih delih sem često iskal rešitev skrivnosti, kako dušam podajati verske resnice in kako jim poskrbeti zanesljivo sredstvo, da v prevažni zadevi zveličanja ne zaidejo.

CERKVENIH OČETOV IZBRANA DELA

Izdala Bogoslovna Akademija v Ljubljani, založila Družba sv. Mohorja. Cena broš. Din 30.- (za neude 40.-), vez. Din 39.- (za neude 52.-).

Vedeli smo, kaj so apostolski očetje in da so pisali. A kaj so pisali, nismo vedeli. Kdo bi namreč od študentov bral latinski ali celo grški izvirnik? Sedaj pa moremo nekatera najlepša dela cerkvenih očetov brati v slovenskem prevodu. Prvi zvezek zbirke cerkvenih očetov je obsegal pisma sv. Ciprijana in njegov spis »O padlih«.

Drugi zvezek pa ima najlepša pisma apostolskih očetov. V uvodu nam prof. Fr. Ks. Lukman pove, kaj so apostolski očetje, in vsako pismo posebej označi. Nato pa sledi Barnabovo pismo, list sv. Klemenca Rimskega Korinčanom, sedem pisem sv. Ignacija Antiohijskega, ki jih je pisal na poti v Rim, kamor so ga peljali na morišče, list svetega Polikarpa, škofa v Smirni, ki je trpel za Kristusa, in Hermov »Pastir«.

Vsa pisma so lepa, najlepša so pač pisma sv. Ignacija, predvsem pismo Rimljanom, v katerem jih roti, naj prosijo zanj pri cesarju, da bo mogel postati čisti kruh Kristusu.

Prevod je pisan tako, da ga je res prijetno brati.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana), Tiska Misijonska tiskarna, Groblje - Domžale (A. Trontelj).